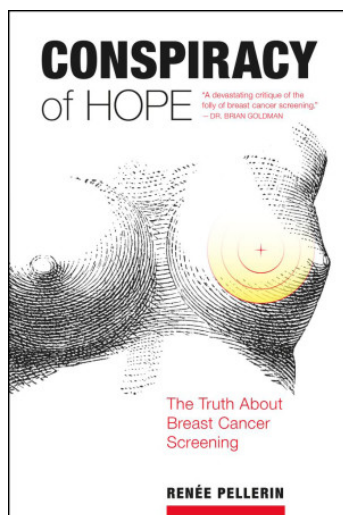

Fascinerende blikk på mammografiscreening

ANMELDELSER

KAITLYN TSURUDA

Ph.d.-stipendiat, Mammografiprogrammet
Kreftregisteret

Renée Pellerin

Conspiracy of hope

The truth about breast cancer screening. 288 s. Fredericton, NB: Goose Lane Editions, 2018. Pris CAD 23

ISBN 978-1-77310-038-8

Det har i lang tid vært diskusjoner mellom kritikere av og forkjempere for mammografiscreening om nytteverdien av screening. I *Conspiracy of hope* plasserer Renée Pellerin seg trygt i kritikerleiren. Hun presenterer et provoserende blikk på mammografiscreening, rettet mot kvinner som vurderer å delta. Boka gir også en interessant og populærvitenskapelig oversikt over mammografiscreeningens historikk og kan anbefales til de som jobber med kvinner i screeningalderen (50–69 år i Norge).

Boka fokuserer på forholdene i Nord-Amerika, og de første kapitlene beskriver vitenskapen og politikken rundt mammografibruk fra 1930-årene og frem til i dag. De siste kapitlene beskriver nåværende begrensninger ved mammografiscreening: diagnostikk av saktevoksende svulster som ikke ville ført til livstruende sykdom (overdiagnostikk), overbehandling av brystkreft og tilgjengelig informasjon om mammografiscreening.

Pellerin legger stor vekt på resultatene fra to randomiserte studier utført i Canada i 1990-årene som ikke taler til fordel for screening. Studiene førte til kraftig debatt i fagmiljøene. Det får Pellerin til å undre om screening koster mer enn det smaker. Uavhengig av hvilken leir du tilhører når det gjelder synet på mammografiscreening, gir gjennomgangen et fascinerende innblikk i dramatikken som kan foregå i forskning og helsepolitikk.

Forfatteren har snakket med mange sentrale aktører innen fagfeltet. I fremstillingen har hun nok gitt kritikerne mest plass – det er langt flere som er for screening enn imot – men hun plasserer alle i en drivende fortelling, og beskriver dem på en levende og troverdig måte.

Norske lesere bør være klar over at mammografiscreening gjennomføres på en helt annen måte i Norge enn i Nord-Amerika. Informasjonen som er gitt i boken, er stort sett fra Nord-Amerika og gjenspeiler ikke alltid situasjonen i Norge. Denne forskjellen kan ha stor betydning for hvordan balansen mellom fordelene og ulempene av mammografiscreening kan vurderes. Boken er derfor ikke egnet til å vurdere nytteverdien av screening i Norge.

Pellerin slår et slag for at kvinner skal kunne ta et informert valg om å delta i mammografiscreening. Det er et forbilledlig mål. Det som synes viktig i et slikt arbeid, er at den informasjonen som gis, er så korrekt og balansert som mulig. Det lykkes boka dessverre ikke helt med selv: *Conspiracy of hope* presenterer et begrenset og stort sett negativt blikk på screening. Andre bøker om samme tema gir mer balanserte fremstillinger, men Pellerin forteller en engasjerende historie om dramatikken i fagfeltet, noe som kan mangle hos andre. Med det som forbehold kan boken anbefales.

Publisert: 8. april 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0049

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.